

Menys còndor i més huemul

Memòria i resistència tèxtil en la investigació artística comunitària de Dani Negri

3 juliol — 26 set. 2025

Que el oficio no nos sea impuesto: primera condición para que sea amado

Gabriela Mistral, *Sobre el oficio*

Gabriela Mistral neix en 1889 en un cordillerano Vall del Elqui, en Vicunya, Xile. Es definia a si mateixa com a “artesana de la pura paraula escrita i aprenenta de la parlada”. En 1922 va sortir de Xile rumb a Mèxic, convidada per José Vasconcellos a col·laborar en programes d'educació en un Mèxic post-revolució. Va recórrer detalladament Xile. Va iniciar labors consulars, mudant-se i recurrent el món sencer. En paraules de Jaime Quezada “Gabriela Mistral és una veritable heroïna d'aventures i pelegrinatges”.

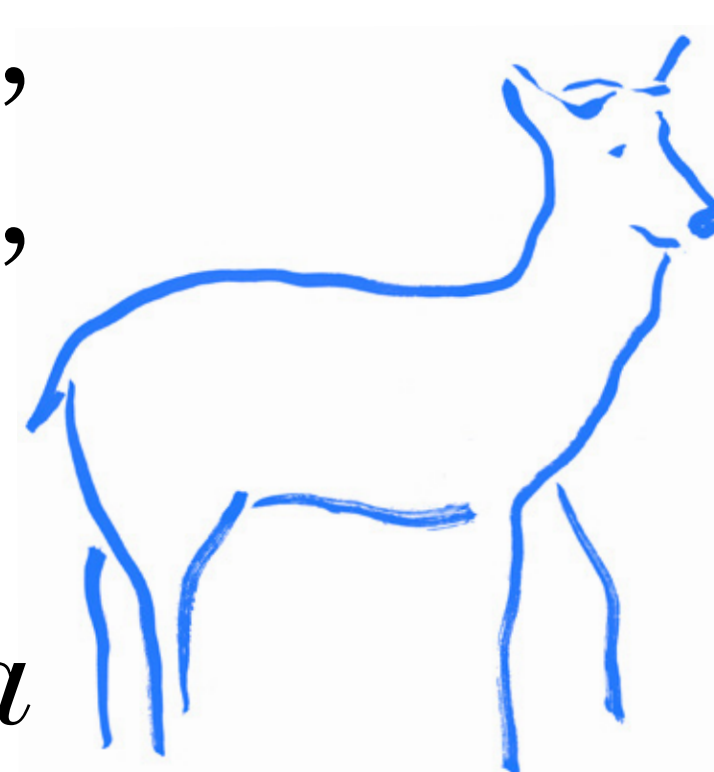
De poderosa obra poètica i prosística, amb un compromís ètic i polític clar, precursora de la reforma agrària, el vot femení, l'educació popular llatinoamericana, l'alfabetització, l'assumpte indígena, la qüestió social, la cura de la mare i de la infància, la defensa de la terra i la naturalesa, la protecció dels recursos naturals, precursora de la ràdio i el cinema com a eines pedagògiques i de l'escola itinerant, obertament antifeixista i pacifista.

Les Arpilleres i els Tapissos comunitaris exhibits en La Bonne són testimoniatges vius de processos de creació tèxtil de base social comunitària. El fil conductor d'aquests tèxtils és la insistència en la construcció d'una trama de possibilitats per a imaginar i habitar la nostra actualitat des de l'emoció i la sensibilitat. Entre els innombrables fils que sostenen aquesta trama tèxtil podem nomenar la pau, l'amor, les cures, la solidaritat, la memòria viva, l'esperança, la col·laboració i la justícia social.

Memòria i resistència tèxtil en la recerca artística comunitària de Dani Negri és una manera d'homenatjar a Gabriela Mistral, qui l'any 1925 va escriure el text “Menys còndor i més huemul”, reflexionant poèticament entorn de l'escut nacional de l'estat de Xile. Gabriela Mistral ens convida a repensar en la insistència del còndor i en la invisibilitat del huemul. Text i tèxtil es troben per a aprofundir en la paraula brodada.

(...) Me quedo con ese ciervo (...) con el huemul no explicado por los pedagogos (...) El huemul es una bestezuela sensible y menuda; tiene parentesco con la gacela, lo cual es estar emparentado con lo perfecto. Su fuerza está en su agilidad. Lo defiende la finura de sus sentidos; el oído delicado, el ojo de agua atenta, el olfato agudo. Él, como los ciervos, se salva a menudo sin combate, con la inteligencia, que se le vuelve poder inefable (...)

(...) Donde haya un árbol que plantar, plántalo tú; donde haya un esfuerzo que todos esquivan hazlo tú (...) Sé tú el que aparta la piedra del camino (...) Que no te llamen solamente los trabajos fáciles ¡Es tan bello hacer lo que otros esquivan! (...) ¿Serviste hoy? ¿A quién? ¿Al árbol, a tu amigo, a tu madre? (...)

Gabriela Mistral, *El placer de servir*

La poesia i la prosa de Gabriela Mistral ens deixa moltes preguntes: A què li rendim culte avui? Encara insistim en la barbàrie de la guerra? Quin és el cor de la nostra humanitat? Imaginem un futur comú? Què no hem d'incubar en els nostres cors? Com es representen els estats nació? És aquesta una representació totalitària i rígida? Aquesta representació dona cabuda a les diversitats i diferències dels qui habitem aquest món?

labonne.org

Col·laboren:

Participen:

